SÜNNETİN ÖNEMİ

2010-01-08
mozkilinc@hotmail.com

İnsanlık var olalı gelmiş geçmiş tüm zamanlarda, sözün sultanı tartışmasız Resulullah (sav) dır. Sözün sultanı konuştuğunda başkalarına susup dinlemek düşer. Gönüller minberinin biricik hatibi, beyan mihrabının eşsiz imamı odur.

İslam'ın iki temel esası vardır; Kur'an ve sünnet. Evet İslam'ın temel taşlarında birisi Resulullah (sav) ın sünnetidir. Tek ayaklı bir insan koltuk değneğiyle topallayarak ta olsa yürüyebilir ama sünnet olmadan İslam'ın sağlıklı anlaşılıp yaşanması mümkün değildir.

Sünnet olmadan:

* Namazın şart ve erkânını; rükusunu, sücudunu, kıyamını, teşehhüdünü kısacası namazın nasıl eda edildiğini nerden bilecektik.
* Orucun mahiyetini; ve Örneğin; ayette geçen siyah iplikten beyaz ipliğin ayrılmasından maksadın; günün beyazlığı ve gecenin karanlığı olduğunu, nasıl bilecektik.
* Zekat hangi mallardan, ne kadar ve ne zamanlarda verilir? Bunu kimden öğrenecektik.
* Hac ayda bir mi, yılda bir mi ve nasıl eda edilir?
* Veya hırsızın hangi elini, nereden, hangi tür hırsızlıklarda ve ne kadar mal çalmada kesilir?
* Zinanın cezası, hangi şartlarda, nasıl bir değnekle, nerelere ve nasıl uygulanır.?
* Kısaca Kur'an-ı Kerim'in; Mutlakını mukayyed, mücmelini tafsil etme, müşkilini izah, umumunu hususileştirme ve mübhemini beyan etme gibi, işlemler Sünneti seniyyesiz nasıl olabilir...

Yani sünnet olamasa; yaşamakla mükellef olduğumuz emirleri yaşamak ve sakınmamız gereken yasaklardan sakınmak neredeyse imkansız olur. Zira İslam bir kuşa dönmüş olur.

SÜNNETİN İSLÂM'DAKİ YERİ

Sünnet; Kur'an'ın yaşanmış bir tefsiri, İslâm'ın ise amelî ve örnek bir tatbikidir. Öyle ki Nebi, tefsir olunmuş bir Kur'an ve yaşayan bir İslâm idi. Nitekim mü'minlerin annesi Aişe (r.a.) annemiz; fıkhı, basireti ve Resûlullah ile yaşamasıyla bu mânâyı anlamış ve Resûlullah'ın

ahlâkından sorulduğunda net ve beliğ bir ifade ile "O'nun ahlâkı Kur'an'dı" diye cevap vermiştir.

Öyleyse kim ki, özellikleriyle, rükünleriyle İslâm'ın amelî şeklini öğrenmek isterse, onu tafsil edilmiş ve yaşanmış olarak, kavlî, amelî ve takriri sünnetten öğrenmelidir.

Bu konuda bazı ayet ve hadisler:

"Peygamber'e itaat eden Allah'a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse bilsin ki, Biz seni onlara bekçi göndermedik." (Nisa: 4/80)

"Peygamber'in emrine aykırı hareket edenler, başlarına bir belânın gelmesinden veya can yakıcı bir azaba uğramaktan sakınsınlar." (Nur: 24/63)

"Sana da insanlara gönderileni açıklayasın diye zikri indirdik, belki düşünürler." (Nahl: 16/44)

"And olsun ki, Allah, inananlara, âyetlerini okuyan, onları arıtan, onlara Kitab ve hikmeti (sünneti) öğreten, kendilerinden bir peygamberi göndermekle iyilikte bulunmuştur. Halbuki onlar, önceleri apaçık sapıklıkta idiler." (Âl-i İmrân: 3/164)

"Allah ve Rasulü, bir şey hakkında hüküm verdiği zaman herhangi bir mümin erkeğin ve mümin bir kadının kendi işlerinde başka hükmü seçme hakları yoktur. Kim Allah'a ve Rasulü'ne isyan ederse, şüphesiz ki o açıkça sapmıştır" (Ahzab, 36)

* "Peygamber size ne verdiyse onu alın. Size neyi de yasakladıysa ondan da kaçının. Allah'tan korkun. Şüphesiz ki, Allah azabı pek şiddetli olandır." (Haşr, 7)
* "Rabbine yemin olsun ki, aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem, seçip sonra da verdiğin hükme içlerinde bir sıkıntı duymadan tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olamazlar." (Nisa, 65)
* "Sizlere iki şey bıraktım. Bu ikisine sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız. Bunlar Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin sünnetidir." (Muvatta, Kader bab: 3.)
* "Allah, bizden bir hadis duyup da onu tebliğ edinceye kadar muhafaza eden kişinin yüzünü ak eylesin. Nice kendisinden daha fakih (âlim) olanlara fıkhı (ilmi) taşıyanlar vardır. Nice fıkhı taşıyıp nakleden vardır ki, kendisi fakih değildir." (Ebû Dâvûd, İlim hn. 3660; Tirmizî, ilim hn. 2656-2657; İbni Mace, Mukaddime hn. 230, 232, 236; Ahmed c. I Sh. 437)

Sünneti kimden nasıl öğreneceğiz?

Su pınardan çıktığında tertemiz ve berraktır, kaynağından uzaklaştıkça içerisine değişik maddeler karışarak bulandırır. Biz bu asrın insanları islamın pınarı olan vahyin kaynağına 1400 küsür yıl uzaktayız. Dolayısıyla bizim, ilk asrın İslam alimleri gibi sünnet ilmini diğer İslam ilimleriyle beraber alıp değerlendirmeye yeterli kapasitemiz olmadığı gibi buna imkanımız da yok.

Bilindiği üzere harf devrimiyle ülkemizde milyonlar bir gecede ümmi olarak sabahladı. İlmi

boşluğu önemli ölçüde dolduran âlimler ise ya sürgün, ya tevkif, ya idam veya tehcir edildi. Ondan sonra çok ciddi ilmi boşluk meydana geldi. Derken, ilim dâvet ve tebliğ açısından memletimiz alabildiğine çoraklaştı. Bu minval üzere seksen küsür yıldır kaç kuşak değişti...

İmam-ı Siyutî'nin "Adabul müfti vel müstefti" eseri vb eserlerde selef ulemasının bu günkü naylon müctehidlerine garip gelecek nice davranışları vardır; bir şehirde fetva vermeye ehil 20-30 alimden çoğunluğu, fetva soranları daha ehliyetli bir kaç kişiye yönlendirmişlerdir. Bu onların ehliyetsiz olmalarından değil elbette.

Daha ehliyetli olana saygı, haddini bilme, bilmeyenlere bildirme ve özellikle de fetva vermenin ağır mes'ûliyetinden kaçınmalarındandır. Yoksa hemen kolları sıvayıp birazda ben meşhur olayım dürtüsüyle fetvanın üzerine atlamıyorlardı. Nicelerine nice makamlar tekilif edilmesine rağmen bundan kaçınmışlardır. Nicelerine zamanlarının sultaları tarafından ceza'i müeyyidelerin uygulandığını birliyoruz. Bunun için hayatlarından olanlar var.

Biraz arapçaya vakıf olan kardeşlerim, Allah (cc) ın seçip vahiy dili kıldığı bu dilin incelik ve esrarını bilirler. Kaldı ki arapçayı hiç bilmeyen; bazı kimselerin; "ben Kur'an ve sünnete uyarım insanlara uymam" hezeyanları ne kadar çirkin... haydi uy bakalım nasıl uyacaksın? Bu gurur ve kibirle şeytanın atına bilenler; ümmete bu 1400 yıllık mirası bırakan binlerce müctehid imamdan daha iyi bildikerini ima etmektedirler kendilerince. İyi niyetli ama acemi gençleri de bu fikre bulaştıranlar olnalırn vebaline de ortaktırlar..

İctihad kapısının kapalılığı gibi bir iddiamız yok, mezhep taassubumuz da yok delilini araraştırarak, değişik konularda değişik müctehidlere de uyabiliriz. Ama nefsimizin arzularına uyarak değil delillere uyarak. Bir de aynı konuda telfike düşmeden. Hele ictihad ciddi bir iş olup belli şartları gerektirir.

"Allah Teâlâ ilmi, insanların hafızalarından silip unutturmakla değil de, âlimlerin vefatıyla yeryüzünden alır. Derken âlim kalmayınca, insanlar bir kısım cahilleri kendilerine lider edinirler. Onlara sorulur; onlar da bilmedikleri halde fetva verirler. böylece hem sapar, hem de insanları saptırırlar." (Buhari, Müslim, ebu Davud, Tirmizi, Riyazus salihin H no= 1395)

Halbuki onların, ilmi dehalarının yanı sıra, takva, vera ve zühdleri de bu işe kafiydi. Onların geceleri bizim gündüzlerimizden daha aydınlık idi. Ortam ve şartları buna çok daha müsait idi... her şeyden önce onlar vahyin hakimiyeti altında yaşıyorlardı;

Bizim yaşadığımız bu çirkef asır gibi gözleri haramı görmüyor, kulakları haramı işitmiyor, dilleri haram konuşmuyor, burunları haram kokular almıyor, midelerine haram gıda girmiyor, kalpleri bizimki gibi haram düşüncelerle basa basa doldurulmuyordu... ya biz???...

"Yarım doktor candan eder, yarım hoca dinden eder." canını yitiren, 50-60 yıllık dünyasını, dinini yitiren ise ebedi hayatını kaybeder. Ebedi saadeti yitirmekle kalmaz, bir de cehenneme müstahak olur.

Davetçiler açısından sünnetin önemi:

Başarılı bir davetçi için sünnet kitaplarında engin bir servet vardır. O, azığını bundan edinir, bilgi dağarcığını ondan doldurur, davet ve tebliğ için esas mahsulünü, Kur'anî bilgisiyle birlikte sünnetten devşirir.

Şüphe yok ki, masum olan Resulullah (sav) ın tertemiz kalbi ve hikmet pınarı olan nur dudaklarından çıkan sözler, sıradan bir beşerin sözlerinden elbette farklıdır.

Sünnet; bir davetçinin okuyacağı hutbesinde, yapacağı vaazında, vereceği dersinde Kur'an'dan sonra sarılacağı kurumayan bir kaynak, tükenmeyen bir hazinedir.

Onda, katılaşmış kalpleri yumuşatacak, kuru gayretleri yönlendirecek, gafilleri uyaracak aydınlatıcı yaklaşımlar, te'sirli deliller, engin hikmetler, özlü sözler, etkileyici vaazlar, ibret verici meseller, eğitici kıssalar, çeşitli emir ve nehiyler, müjdeleme ve korkutma, terğib ve terhib vardır. Ve o, insanın iç unsurlarının hepsine, aklına ve kalbine hitap ederken Kur'an çizgisinde seyreder. Zira Kur'an'ın ifadesiyle; "O (sav) kendi heva ve hevesinden konuşmaz, onun konuşmaları kesinlikle vahiydir." Ve yine o, uyanık bir zekâya, temiz bir kalbe ve kuvvetli bir vücuda sahip olgun bir Müslüman şahsiyetin oluşturulmasına çalışır.

Onun yetiştirdiği en bariz davetçi örnekleri, Ashab-ı kiramdır (Rıdvanullahi aleyhim) 1400 küsür yıldır biz hala onların bıraktıkları mirası yiyiyoruz. Tüm dünyaya yayılan ve yayılmaya da devam eden bu kutlu dava Kur'an ve Sünnet boyasına boyanan ve sünnetin canlı hali olan Resulullah (sav) ın sahabelerinin (ra) gayretleriyle olmuştur.

Müsteşrikler vs odakların sünnete gölge düşürme çabaları:

Bilindiği üzere kaynağı ilahi vahiy olan İslam'ın karşısında, geçmişteki muharref inançların veya çağdaş fikir, izim ve sistemlerin söyleyecek sözleri olamaz. Bu sebeple de ta devri saadetten beri, önce misyonerlik, oryantalizm vb nice müesseseler kurarak bunlara akıl almaz kaynaklar sağlayarak ve her türlü sinsi hile ve desiseye başvurarak İslam'la mücadeleye kalkışmışlardır.

Tabi evvel emirde Kur'an'a ilişmek mümkün olmadığından, saldırı oklarını en çok Sünnete yöneltmişlerdir. Ancak her türlü kalleşliğe başvurmalarına rağmen arpa boyu dahi yol alamamışlar ve hep hüsrana uğramışlardır.

Bu sebeple de bizim mahalleye yönelerek; İslâm'ın çerçevesi dışına çıkan kadîyanilik, bahâilik, dürzilik, nusayrilik, rafizilik ve benzeri fırkalar yoluyla önce hadislere şüphe sokarak işe başlamışlar, daha sonra ise Kur'an'a göz dikmişlerdir. "Kur'an ın çağımıza uygun yorumlanması" "dinde reform" "Kur'an islamı" "Anadolu İslamı" vb cilalı sözler bu sinsi planların dışa vurumudur… Ama onlar da biliyorlar ki, "güneşi balçıkla sıvamak mümkün değildir."

Sonuç olarak, Kur'an ve Sünnet ayrılmaz bir bütündür. Bu gerçekten gözlerini yumanlar sadece kendilerine gece yapmış ve kendi dünyalarını ve ahiretlerini karartmış olurlar…

Not=bu yazı çok önce istenen bir yazıydı, şimdi nasip oldu. Rısale ve şeyh sait hakkında söz verdiğim konuları da yazacağım inşallah.

Muhammed özkılınç 7/1/2010